

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2005 M. RUGPJŪČIO 10 D. NUTARIMO NR. 876 „DĖL MOKINIŲ,
KURIE MOKOSI PAGAL PROFESINIO MOKYMO PROGRAMAS SIEKDAMI ĮGYTI
PIRMĄJĄ KVALIFIKACIJĄ, STIPENDIJŲ MOKĖJIMO IR KITOS MATERIALINĖS
PARAMOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO**
(toliau – Projektas) (TAP-21-1826; TAIS NR. 21-32622(2))

2021-12-15 nr. NV-3294

Vilnius

Projekto rengėjas - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija).

Projekto tikslas. Įgyvendinant 2021 m. rugsėjo 23 d. priimtus Profesinio mokymo įstatymo 38 str. pakeitimus, kurie įsigalioja 2022 m. sausio 1 d., atitinkamai patikslinti Mokinių, kurie mokosi pagal profesinio mokymo programas siekdami įgyti pirmąją kvalifikaciją, stipendijų mokėjimo ir kitos materialinės paramos teikimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).

Dabartinė situacija.

- 2021 m. rugsėjo 23 d. priimti Profesinio mokymo įstatymo 38 str. pakeitimai (Nr. XIV-536), kuriais nustatyta, kad: mokymosi stipendija ir kita materialinė parama galės būti mokama mokiniams, kurie mokosi pagal ne tik formaliojo profesinio mokymo programas siekdami įgyti pirmąją kvalifikaciją, bet ir jų modulius; mokymosi stipendija nebus mokama mokiniams neturintiems teisės į valstybės finansuojamą vietą; mokiniams, kuriems laikinai atimta ar apribota laisvė, nebus mokama socialinė stipendija ir neteikiama kita materialinė parama. Minėti įstatymo pakeitimai įsigalioja 2022 m. sausio 1 d. Siekiant įgyvendinti įstatymo nuostatas reikia atitinkamai patikslinti Aprašą.
- Dabar Apraše nustatyta, kad stipendijos ir kita materialinė parama skiriama mokiniams, kurie mokosi valstybės finansuojamose vietose pagal profesinio mokymo programas ir jų modulius, tačiau įstatyme galimybė mokiniams mokėti stipendijas tik besimokantiems valstybės finansuojamose vietose ir pagal programų modulius nebuvo aiškiai sureglamentuota. Taip pat Apraše nustatyta, kad stipendijų ir kitos materialinės paramos mokėjimas nutraukiamas mokiniui, kuriam vykdoma laisvės apribojimo ar laisvės atėmimo bausmė (patikslinus įstatymą šiems mokiniams bus mokama tik mokymosi stipendija, tačiau nebus mokama socialinė stipendija ir neteikiama kita materialinė parama).
- Šiai dienai mokymosi stipendija mokiniams skiriama už mokymosi pažangą ir mokymosi pasiekimus (didžiausia mokymosi stipendija yra 3 bazinių socialinių išmokų (toliau – BSI) dydžio (120 Eur), mažiausia – 0,5 BSI (20 Eur)) ir už dalyvavimą savanoriškoje, sportinėje ir kt. veiklose (didžiausia - 5 BSI (200 Eur), mažiausia – 0,5 BSI (20 Eur)). Socialinė stipendija (3 BSI dydžio (120 Eur) skiriama mokiniams, turintiems teisę gauti socialinę pašalpą, esantiems iš gausių šeimų, specialiesiems ugdymosi poreikiams tenkinti. Kita materialinė parama (iki 3 BSI dydžio (iki 120 Eur) teikiama mokiniams, kurių materialinė būklė tapo sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų gimimaičių ir kitų aplinkybių.
- 2020 m. stipendijos skirtos 17 792 mokinių, tam buvo numatyta 6 166 tūkst. Eur, 2021 m. – 18 360 mokinių ir tam skirta 6 697 tūkst. Eur. 2022 m. stipendijoms ir kt. materialinei paramai numatyta skirti 6 698 tūkst. Eur.
- Priėmimas į profesinio mokymo įstaigas. 2020 m. sudaryta 21 181 profesinio mokymo sutartis, iš jų 20 835 į valstybės finansuojamas vietas ir 346 į valstybės nefinansuojamas. Priimta mokytis į 1209 formaliojo profesinio mokymo programas. Daugiausia mokymo sutarčių sudaryta inžinerijos ir inžinerinių profesijų, paslaugų asmenims, architektūros ir statybos, sveikatos priežiūros, verslo ir administravimo švietimo srityse. 2021 m. iš viso sudarytos 20 452 profesinio mokymo sutartys, iš jų 20 242 – į valstybės finansuojamas vietas ir 210 – į valstybės nefinansuojamas. Priimta mokytis į 1256 formaliojo profesinio mokymo programas. 2021 m. taip pat išlieka populiariausios

inžinerijos ir inžinerinių profesijų, paslaugų asmenims, architektūros ir statybos, sveikatos priežiūros, verslo ir administravimo sričių profesinio mokymo programos.

- 2021 m. spalio 1 d. pagal profesinio mokymo programas, siekdami įgyti pirmąją kvalifikaciją, mokosi 271 mokinys, kuriam laikinai atimta ar apribota laisvė. Šie mokiniai turi galimybę pasirinkti profesiją pagal profesinio mokymo įstaigų vykdomas profesinio mokymo programas laisvės atėmimo vietose: Alytaus profesinio rengimo centro – Alytus pataisos namuose, Marijampolės profesinio rengimo centro – Marijampolės pataisos namuose, Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos – Vilniaus pataisos namuose ir Pravieniškių pataisos namuose, Panevėžio profesinio rengimo centro – Panevėžio pataisos namuose.

Projekto esmė, nauda. Projektu atliekami tik Profesinio mokymo įstatymą įgyvendinantys pakeitimai, t.y.:

- aiškiai sureglamentuojama, kad stipendijas ir kitą materialinę paramą galės gauti mokiniai, kurie mokosi ne tik pagal formaliojo profesinio mokymo programas, bet ir jų modulius;
- patikslinama, kad stipendijos nemokamos ir kita materialinė parama neteikiama mokiniams nurodytiems Profesinio mokymo 38 str. 1 d., t.y., mokymosi stipendija nebus mokama mokiniams neturintiems teisės į valstybės finansuojamą vietą, o mokiniams, kuriems laikinai atimta ar apribota laisvė, nebus teikiama socialinė stipendija ir neteikiama kita materialinė parama (jiems bus mokama mokymosi stipendija).
- Projektas turėtų įsigalioti 2022 m. sausio 1 d.

Nauda: tinkamai įgyvendintos Profesinio mokymo įstatymo nuostatos; tiksliau skiriamos mokymosi stipendijos ir kita materialinė parama.

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas susijęs su Vyriausybės programos 57 p. (skirsime daugiau dėmesio profesinio mokymo prieinamumo ir patrauklumo didinimui).

Derinimas. Projektas derintas su Teisingumo ministerija (pateiktos pastabos ir pasiūlymai; susiderinta darbo tvarka), Finansų ministerija (pastabų neturėjo), Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacija (pastabų nepateikė).

Dalykinio vertinimo išvada. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturi. Siūlome Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aistė Zedelytė-Kaminskė

Aistė Zedelytė-Kaminskė, tel. +37070663741, el. p. aiste.zedelyte@lr.lt